

VILKAVIŠKIO RAJONO BENDROJO LAVINIMO MOKYKLŲ 5–10 KLASIŲ LIETUVIŲ KALBOS OLIMPIADA „GIMTASIS ŽODIS“

8 klasė

.....
(dalyvio kodas)

1. Fonetiškai išnagrinėk šiuos žodžius. (10 taškų)

Aštuoni

A		
š		
t		
u		
o		
n		
i		
Raidžių skaičius	Garsų skaičius	

Baugštus

B		
a		
u		
g		
š		
t		
u		
s		
Raidžių skaičius	Garsų skaičius	

Džiaugsmas

D		
ž		
i		
a		
u		
g		
s		
m		
a		
s		
Raidžių skaičius	Garsų skaičius	

I vertintojas

II vertintojas

Taškai		
--------	--	--

2. Sukirčiuok pabrauktus žodžius. (10 taškų)

Rudeninė audra rauna sena pušį. Vargšas genelis netenka savo namų. Baisi nelaimė užklupo zylutes, fazanus, žiemojančius mūsų miškuose.

I vertintojas

II vertintojas

Taškai		
--------	--	--

3. Išnagrinėk pabrauktus žodžius žodžio dalimis. (5 taškai)

Paažuolėi gulėjo pamesti briedžio ragai. Juos galėjo pamesti per devyniaragių grumtynes. Tie briedžio ragai lyg karūna. Poetai ją vadina baltąja rože. Nebliauk, briedi, savo kepurės! Ataugs!

I vertintojas

II vertintojas

Taškai		
--------	--	--

4. Įrašyk praleistas raides ir skliausteliuose išbrauk netaisyklingai parašytą formą. (15 taškų)

Teskriėj _ mūsų _ mintys į žav _ s _ s pasakų šalis.

Antai matome tris seser _ s. Jauniaus _ j _ netrukus teks devyn _ r _ s metus išk _ sti jūros gelmės _ . Pasku _ ji su trej _ tu s _ nų ir viena dukr _ l _ devyn _ s dienas viešės tėviškėj _ . O devint _ j _ baig _ tis... T _ sti (turbūt, tur būt) nebereikt _ . Juk čia prisiminėm nuostab _ j _ pasak „Eglė žalč _ karalienė“. Gaus _ šeim _ senovėj _ (iš ties, išties) gyventa. Būt _ gražu ir dvidešimt pirm _ j _ m _ amžių _ regėti už stalo dvylik _ brol _ .

(Pagal A. Zabotką)

I vertintojas *II vertintojas*

Taškai		
---------------	--	--

5. Išnagrinėk morfologiškai. (10 taškų)

Jų šviesios galvutės vos kyšojo tarp putojančių vandens sūkurių, ir leidžiantis saulei atrodė, kad bangose plūduriuoja keletas baltų kamuolių.

Žodis	Kalbos dalis	Giminė	Skaičius	Linksnis	Nuosaka, laikas	Rūšis	Asmuo	Laipsnis
<i>jų</i>								
<i>galvutės</i>								
<i>kyšojo</i>								
<i>tarp</i>								
<i>putojančių</i>								
<i>leidžiantis</i>								
<i>keletas</i>								
<i>baltų</i>								
<i>kad</i>								
<i>plūduriuoja</i>								

I vertintojas *II vertintojas*

Taškai		
---------------	--	--

6. Sutartiniais ženklais pabrauk sakinio dalis. (10 taškų)

1. Prieš namą, už kelio, einančio per parką, galima pamatyti erdvę ir platų kiemą. 2. Palanga yra kurortas. 3. Bruknė — šviesą mėgstantis augalas. 4. Daug rankų didžią našą pakelia. 5. Gatvėje buvo girdėti vežimai bildant.

I vertintojas *II vertintojas*

Taškai		
---------------	--	--

7. Paaiškink skaitmenimis pažymėtus skyrybos ženklus. (8 taškai)

Šaltinėlis ilgai tekėjo po žeme. ¹Kažkur ¹aukštai, viršum jo, siūbavo eglėnai.
³Medžiai, ²žolė, paukščiai, vėjas — viskas jam buvo įdomu.
⁴Skrido gulbės, plačiai mosuodamos savo baltais sparnais. Viena tarė šaltinėliui:
⁵— ⁶Kvailiuk, ⁷jūra — tai dangus, ⁸nusileidęs ant žemės.

(Pagal J. Degutytę)

1-1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

8 _____

	<i>I vertintojas</i>	<i>II vertintojas</i>
Taškai		

8. Sudėk praleistus skyrybos ženklus. (12 taškų)

Ji mąstė apie žmones sėdinčius dabar šiltose pirkiose. Pavargę ir sušalę jie valgo vakarienę. Vaikai krykščia o lauke vėjas švilpia pro sąsparas. Ir šunės guli savo būdose snukius tarp letenų įkišę. Visi jie turi savo namus... Ir žvirbliai čiauška minga palėpėse. Sustojusi ir susirietusi ji kosėjo su tokiu baisyu atsižviegimu kaip kosti kokliušu susirgę kūdikiai. Priepuoliui nusilpus ji šluostėsi akis... Ryžosi pabelsti į pirmas pasitaikiusias trobos duris.

Kas čia Ar čia tu kaimyne paklausė šeimininkas.

	<i>I vertintojas</i>	<i>II vertintojas</i>
Taškai		

9. Paaškind paryškintų raidžių rašybą. (10 taškų)

Užšalęs ežeras _____

Su mėlynąja paukšte _____

Turiu rūpesčių _____

Turėtų dalyvauti _____

Neypatingo skonio _____

Kvepiantis medumi _____

Niekur nevažiuosias _____

Garsiai kalba _____

Išgirdau beldimąsi _____

Vėžiagyvių sriuba _____

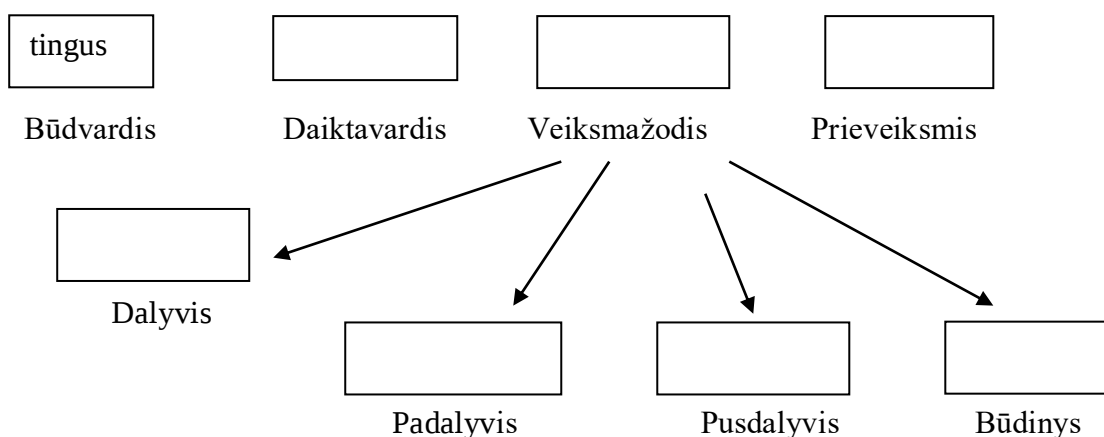
	<i>I vertintojas</i>	<i>II vertintojas</i>
Taškai		

10. Ištaisyk netaisyklingai pavartotus žodžius. (3 taškai)

1. Tik dėmių išėmėjas išvalys riebalų dėmes.
2. Per pamokas reikia būti atidesniais.
3. Tomas krepšinio varžybose atstovavo mūsų mokyklą.

	<i>I vertintojas</i>	<i>II vertintojas</i>
Taškai		

11. Įrašyk kalbos dalis ir veiksmažodžio formas, turinčias giminišką šaknį. (7 taškai)

	<i>I vertintojas</i>	<i>II vertintojas</i>
Taškai		

Taškų lentelė (pildo vertinimo komisijos pirmininkas)

1 užd.	2 užd.	3 užd.	4 užd.	5 užd.	6 užd.	7 užd.	8 užd.	9 užd.	10 užd.	11 užd.
10 t.	10 t.	5 t.	15 t.	10 t.	10 t.	8 t.	12 t.	10 t.	3 t.	7A t.

Iš viso surinkta taškų:

VERTINTOJAI:

(parašas)

(parašas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(vardas, pavardė)

(vardas, pavardė)

LIETUVIŲ KALBOS OLIMPIADOS „GIMTASIS ŽODIS”

8 KLASĖS UŽDUOČIŲ ATSAKYMAI

2009 m.

I. Fonetiškai išnagrinėkite šiuos žodžius. (10 taškų: už klaidą atimama 0,5 taško)

A	a	Trumpasis balsis
š	š	Duslusis priebalsis, kietasis
t	t	Duslusis priebalsis, kietasis
u	u	dvibalsis
o	o	
n	n	Skardusis priebalsis, pusbalsis, minkštasis
i	i	Trumpasis balsis
Raidžių skaičius	Garsų skaičius	
7	6	

B	b	Skardusis priebalsis, kietasis
a	a	dvibalsis
u	u	
g	k	Duslusis priebalsis, kietasis
š	š	Duslusis priebalsis, kietasis
t	t	Duslusis priebalsis, kietasis
u	u	Trumpasis balsis
s	s	Duslusis priebalsis, kietasis
Raidžių skaičius	Garsų skaičius	
8	8	
D	d	Skardusis priebalsis, minkštasis
ž	ž	
i	–	

a	a	Dvibalsis
u	u	
g	k	Duslusis priebalsis, kietasis
s	s	Duslusis priebalsis, kietasis
m	m	Skardusis priebalsis, pusbalsis, kietasis
a	a	Trumpasis balsis
s	s	Duslusis priebalsis, kietasis
Raidžių skaičius	Garsų skaičius	
10	8	

II. Sukirčiuokite pabrauktus žodžius.

(10 taškų: už klaidą atimamas 1 taškas).

Rudeninė audra rauna seną pušį. Vargšas genelis netenka savo namų. Baisi nelaimė užklupo zylutes, fazanus, žiemojančius mūsų miškuose.

III. Išnagrinėkite pabrauktus žodžius žodžio dalimis. (5 taškai: už 2 klaidas atimama 0,5 taško)

Paažuolėi gulėjo pamesti briedžio ragai. Juos galėjo pamesti per devyniaragių grumtynes. Tie briedžio ragai lyg karūna. Poetai ją vadina baltąja rože. Nebliauk, briedi, savo kepurės! Ataug!

IV. Įrašykite praleistas raides ir skliausteliuose išbraukite neteisingai parašytą formą.

(15 taškų, už klaidą atimama 0,5 taško).

Teskrieja mūsų mintys į žaviąsias pasakų šalis.
Antai matome tris seseris. Jauniausiajai netrukus teks devynerius metus iškęsti jūros gelmėse.
Paskui ji su trejetu sūnų ir viena dukrele devynias dienas viešės tėviškėje. O devintajai baigiantis ...
Tęsti turbūt nebereiktų. Juk čia prisiminėm nuostabiąją pasaką „Eglė žalčių karalienė“.
Gausių šeimų senovėje ištis gyventa. Būtų gražu ir dvidešimt pirmajame amžiuje regėti už stalo dvylika brolių.

(Pagal A. Zabotką)

V. Morfologiškai išnagrinėkite pabrauktus žodžius. Jei žodis neturi kurio nors požymio, padėkite brūkšnį. (10 taškų: už 2 klaidas atimama 0,5 taško)

Senovėje manyta,, jog žemė panaši į keptuvę. Ji laikosi ant trijų milžiniškų jūros banginių nugarų arba didžuvės ašakos. Vakarop Saulė nusileidžianti į jūrą, kad apsiplautų nuo žemės dulkių.

Žodis	Kalbos dalis (veiksm. forma)	Rūšis, skyrius	Giminė	Skaičius	Linksnis	Nuosaka	Lai kas	As m uo	Laipsnis
panaši	būdvardis	paprastasis	mot. g.	vns.	vard.	—	—	—	nelyg.
ji	įvardis	asmeninis	mot. g.	vns.	vard.	—	—	—	—
laikosi	veiksmaž.	—	—	vns.	—	tiesiog.	es. l.	3	—
ant	prielinksnis	—	—	—	—	—	—	—	—
trijų	skaitvardis	kiekinis	vyr. (mot.)	—	kilm.	—	—	—	—
nugarų	daiktavardis	bendrinių	mot. g.	dgs.	kilm.	—	—	—	—
vakarop	prieveiksmis	laiko	—	—	—	—	—	—	—
nusileidžianti	dalyvis	veikiamoji	mot. g.	vns.	vard.	—	es. l.	—	—
kad	jungtukas	Prijung.	—	—	—	—	—	—	—
apsiplautų	veiksmaž.	—	mot. g.	vns.	—	tariam.	—	3	—

VI. Sutartiniais ženklais pabraukite sakinio dalis.

(10 taškų, už klaidą atimama 0,5 taško).

- Prieš namą, už kelio, einančio per parką, galima pamatyti erdvę ir platų kiemą.
- Palanga yra kurortas. 3. Bruknė — šviesą mėgstantis augalas. 4. Daug rankų didžią naštą pakelia. 5. Gatvėje buvo girdėti vežimai bildant.

VII. Paaiškinkite skaitmenimis pažymėtus skyrybos ženklus.

(8 taškai, už kiekvieną skyrybos klaidą atimamas 1 taškas)

Šaltinėlis ilgai tekėjo po žeme. ¹Kažkur aukštai, ¹viršum jo, siūbavo eglynai.
³Medžiai,² žolė, paukščiai, vėjas — viskas jam buvo įdomu.
⁴Skrido gulbės, plačiai mosuodamos savo baltais sparnais. Viena tarė šaltinėliui:
⁵— ⁶Kvailiuk, ⁷jūra — tai dangus, ⁸nusileidęs ant žemės.

1–1 — tikslinamoji aplinkybė,

2 — vienaarūšiai veiksniai,

3 — apibendrinamasis žodis po vienaarūšių sakinio dalių,

- 4 — išplėstinė pusdalyvinė aplinkybė,
- 5 — tiesioginė kalba (veikėjo žodžiai),
- 6 — kreipinys,
- 7 — praleista tarinio jungtis,
- 8 — išplėstinis dalyvinis pažymintis po pažymimojo žodžio.

VIII. Sudėk praleistus skyrybos ženklus. (12 taškų)

Už kiekvieną klaidą- minus 1 balas

Ji mąstė apie žmones, sėdinčius dabar šiltose pirkiose. Pavargę ir sušalę, jie valgo vakarienę. Vaikai krykščia, o lauke vėjas švilpia pro sąsparas. Ir šunės guli savo būdose, () snukius tarp letenų įkišę. Visi jie turi savo namus... Ir žvirbliai čiauška, minga palėpėse. Sustojusi ir susirietusi, ji kosėjo su tokiu baisyu atsižviegimu, kaip kosti kokliušu susirgę kūdikiai. Priepuoliui nusilpus, () ji šluostėsi akis... Ryžosi pabelsti į pirmas pasitaikiusias trobos duris.

– Kas čia? Ar čia tu, kaimyne?– paklausė šeimininkas.

IX. Paaiškinkite paryškintų raidžių rašybą.

(10 taškų: už klaidingą paaiškinimą atimama 0,5 taško)

Užšalęs ežeras — būt.k. l. dalyvis (padarytas iš būt. k.l. veiksmaž. šalo)

Su mėlynąja paukšte — mot. g. įvardžiuotinio būdv. vns. įnag.

Turiu rūpesčių — priebalsių supanašėjimas (rūpestis)

Turėtų dalyvauti — tar. n. 3 a.

Neypatingo skonio — ilgasis nekirčiuotas šaknies balsis

Kvepiantis medumi — veik. r. es. l. dalyvio priesaga –iant-

Niekur nevažiuosiąs — veik. r. vyr. g. būs. l. dalyvio vardininko galūnė

Garsiai kalba — būdo prieveiksmio priesaga -iai

Išgirdau beldimąsi — sangr.daikt. vns. gal. galūnė

Vėžiagyvių sriuba — jungiamasis balsis

X. 1. už teisingą atsakymą skiriamas 1 taškas.

1. išėmėjas- išėmiklis
2. atidesniais- atidesniems
3. mokyklą- mokyklai

XI. Įrašykite kalbos dalis ir veiksmažodžio formas, turinčias giminišką šaknį.

(7 taškai: už klaidą atimama 0,5 taško).

